

Σικ κε Ζορζηά υμφ.
(4)0 → μόνο ηκ φοινοποιήσαν ενυψέωσθ

Απάντηση σε σχετικά ερωτήματα αναφορικά με την υλοποίηση του ΕΣΠΑ

1. Νεκρά (ανενεργά) έργα

Τον Μάιο του 2011 εκπονήθηκε από την Ειδική Γραμματεία ΕΣΠΑ ο «Επιχειρησιακός Σχεδιασμός Επιτάχυνσης ΕΣΠΑ» με στόχο την επιτάχυνση υλοποίησης του ΕΣΠΑ.

Ένα από τα πρώτα στοιχεία ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού ήταν ο εντοπισμός εγκλωβισμένων πόρων του ΕΣΠΑ σε νεκρές εντάξεις.

Ειδικότερα, τον Μάιο 2011 (στοιχεία 30.04.2011), υπήρχαν συνολικά ενταγμένα 7.021 έργα από τα οποία τα 4.762 ήταν ανενεργά («νεκρά»).

Δηλαδή, στο σύστημα υπήρχαν 4.762 έργα χωρίς δημοπράτηση, νομική δέσμευση, σύμβαση και φυσικά πληρωμές. Η δημόσια δαπάνη των έργων αυτών ανερχόταν σε 5.552,62 Μ€

Τα «χρήσιμα» έργα, με συμβολή στην απορρόφηση του προγράμματος, την περίοδο εκείνη, ήταν μόλις 2.259 έργα.

Τα Επιχειρησιακά και Περιφερειακά Προγράμματα (ΕΠ και ΠΕΠ) με προβλήματα μεγάλου αριθμού ανενεργών έργων την περίοδο εκείνη ήταν:

- το ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», 2093 έργα,
- το ΕΠ «ΠΕΠ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ», 525 έργα,
- το ΠΕΠ «Αττικής», 297 έργα και

σε σχέση με τον προϋπολογισμό των ανενεργών έργων, ήταν τα:

- το ΠΕΠ «Μακεδονίας Θράκης», 834 εκ€,
- το ΕΠ «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», 782 εκ€,
- το ΠΕΠ «Αττικής», 771 εκ€,
- ΕΠ «Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας», 713 εκ€.

Η Ειδική Γραμματεία ΕΣΠΑ εξέδωσε τον Ιούλιο 2011 (ΑΠ32312/21.07.2011) σχετική εγκύκλιο για την «επιτάχυνση της υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2007-2013» με την οποία κάλεσε τις Διαχειριστικές Αρχές μεταξύ άλλων θεμάτων να επανεξετάσουν τα ενταγμένα ανενεργά έργα στα Επιχειρησιακά Προγράμματα

Στις 30.11.2011 τα νεκρά έργα μειώθηκαν σε 3.335, με συνολική ΔΔ εντάξεων 3.390,38 Μ€. Δηλαδή σε διάστημα 7 μηνών, η μείωση ήταν κατά 1.427 έργα, με συνολική ΔΔ εντάξεων 2.162,25 Μ€

Σημειώνεται επίσης ότι, από το Μάρτιο 2011 έως τον Αύγουστο 2011 (6 μήνες), εντάχθηκαν 1.029 νέα έργα, συνολικού προϋπολογισμού 3,19 Μ€ με δαπάνη στο ΕΣΠΑ, 2,7 Μ€.

Ακολουθεί πίνακας στον οποίο εμφανίζεται η εξέλιξη μείωσης των νεκρών έργων ανά Επιχειρησιακό και Περιφερειακό Πρόγραμμα.

Επίσης επιπλέον στοιχεία για την μείωση των νεκρών έργων δίνονται και στην απάντηση του δεύτερου ερωτήματος που ακολουθεί.

ΕΤΟΣ	ΚΩΔ. ΕΠ	ΕΠ	ΑΡΧΙΚΑ 2011		31/12/2011	
			ΠΛΗΘΟΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΤΑΣΗ ΣΥΓΧΡ. Δ Δ	ΠΛΗΘΟΣ ΕΡΓΩΝ	ΕΝΤΑΣΗ ΣΥΓΧΡ. Δ Δ
2008	07	Διοικητική Μεταρρύθμιση	12	1.886.807	6	1.466.807
2008	09	Μακεδονία - Θράκη	1	20.011.865	1	20.011.865
Σύνολο - 2008			13	21.898.672	7	21.478.672
2009	01	Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη	3	18.184.664	0	0
2009	02	Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας	3	33.350.000	3	33.350.000
2009	03	Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα	4	1.394.817	2	191.000
2009	04	Ψηφιακή Σύγκλιση	20	45.053.302	8	28.210.743
2009	05	Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	27	299.439.999	12	144.999.999
2009	06	Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	12	1.103.550	6	203.550
2009	07	Διοικητική Μεταρρύθμιση	68	18.221.608	37	7.081.140
2009	09	Μακεδονία - Θράκη	59	61.258.306	26	44.379.737
2009	10	Δυτική Ελλάδα - Πελοπόννησος - Ιόνιοι Νήσοι	7	26.175.442	7	26.173.818
2009	11	Κρήτη & Νήσοι Αιγαίου	30	24.753.346	12	8.429.537
2009	12	Θεσσαλία - Στερεά Ελλάδα - Ήπειρος	47	89.670.585	18	21.506.397
2009	13	Αττική	51	112.269.874	16	43.443.323
Σύνολο - 2009			331	730.875.491	147	357.969.243
2010	01	Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη	112	669.481.233	59	485.528.796
2010	02	Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας	12	592.734.200	7	456.472.090
2010	03	Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα	24	52.673.431	12	37.852.300
2010	04	Ψηφιακή Σύγκλιση	82	117.785.647	51	70.243.946
2010	05	Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	161	61.497.121	85	33.377.369
2010	06	Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	1981	291.009.441	1473	26.783.513
2010	07	Διοικητική Μεταρρύθμιση	289	97.925.173	90	30.605.109
2010	08	Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής	6	2.123.435	4	332.426
2010	09	Μακεδονία - Θράκη	282	515.816.354	139	188.561.013
2010	10	Δυτική Ελλάδα - Πελοπόννησος - Ιόνιοι Νήσοι	66	173.144.331	24	69.539.554
2010	11	Κρήτη & Νήσοι Αιγαίου	162	301.525.135	68	108.270.676
2010	12	Θεσσαλία - Στερεά Ελλάδα - Ήπειρος	198	283.272.649	123	116.615.793
2010	13	Αττική	128	537.864.593	77	421.380.793
Σύνολο - 2010			3503	3.696.852.744	2212	2.045.563.376
2011	01	Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη	23	94.775.083	13	55.067.674
2011	02	Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας	7	86.719.655	5	86.518.155
2011	03	Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα	12	17.367.459	6	10.706.529
2011	04	Ψηφιακή Σύγκλιση	103	115.428.775	68	96.271.080
2011	05	Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	70	128.000.039	51	62.094.939
2011	06	Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	100	67.001.103	18	1.082.519
2011	07	Διοικητική Μεταρρύθμιση	42	26.206.019	17	7.876.397
2011	08	Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής	3	1.622.133		
2011	09	Μακεδονία - Θράκη	183	236.971.793	125	99.751.978
2011	10	Δυτική Ελλάδα - Πελοπόννησος - Ιόνιοι Νήσοι	31	44.107.905	17	21.326.995
2011	11	Κρήτη & Νήσοι Αιγαίου	126	90.959.031	72	66.056.194
2011	12	Θεσσαλία - Στερεά Ελλάδα - Ήπειρος	95	70.629.659	64	26.748.155
2011	13	Αττική	118	120.823.580	85	93.199.594

2011	18	Greece - the former Yugoslav Republic of Macedonia IPA Cross Border Programme	1	1.360.639	0	0
2011	19	Greece - Albania IPA Cross-Border Programme 2007 - 2013	1	1.022.808	0	0
Σύνολο - 2011			915	1.102.995.680	541	626.700.208
Γενικό άθροισμα			4762	5.552.622.587	2907	3.051.711.500

2. Απορροφήσεις ΕΣΠΑ / έτος, Καθυστερήσεις έργων

Οι συνολικές δεσμεύσεις πόρων των επιχειρησιακών προγραμμάτων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) σε όρους συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης ανέρχονται, μετά την αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης στο 85%, σε 24,320 Μ€.

Το ΕΣΠΑ και τα Επιχειρησιακά του Προγράμματα (ΕΠ, ΠΕΠ) τα πρώτα τρία χρόνια από την έναρξή τους παρουσίασαν σημαντικές καθυστερήσεις στην ωρίμανση των έργων και προβλήματα υλοποίησης και εξειδίκευσης του σχεδιασμού που είχαν ως αποτέλεσμα τη ιδιαίτερα χαμηλή απορροφητικότητα του ΕΣΠΑ μέχρι τον Οκτώβριο 2009 (3,15% συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης).

Επί της ουσίας, η υλοποίηση του ΕΣΠΑ ξεκίνησε με τέσσερα χρόνια καθυστέρηση, καθώς οι απορροφήσεις του 2009 οφειλόταν σε μεταφερόμενα έργα του 3^{ου} ΚΠΣ (όχι γέφυρες, αλλά έργα τελειωμένα στο 3^ο ΚΠΣ που απλά μεταφέρθηκαν στο ΕΣΠΑ για λόγους κάλυψης του ν+3).

Τα κύρια προβλήματα καθυστέρησης του ΕΣΠΑ που εντοπίστηκαν είναι:

- Το ΣΥΣΤΗΜΑ - ΠΛΕΓΜΑ Διαχείρισης που δημιούργησε ο νόμος 3614 του 2007 και το σύστημα «διαχείρισης και ελέγχου» που δημιουργήθηκε για την εφαρμογή του. Ουσιαστικά το κέντρο βάρους του ΕΣΠΑ είχε επικεντρωθεί στη Διαχείριση και η προσπάθεια για την υλοποίηση σημαντικών Αναπτυξιακών Πολιτικών πέρασε σε δεύτερο πλάνο.
- Το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο που απαιτεί χρονοβόρες αδειοδοτήσεις για την υλοποίηση των έργων σε μια συγκεντρωτική δομή έκδοσής τους (κεντρικά Υπουργεία) που επιδιδιώνει τους χρόνους αδειοδότησης και που σε συνδυασμό με τον τρόπο διαχείρισης προκαλεί δραματική αύξηση στους χρόνους παραγωγής έργων.
- Οι «αδύναμοι» Δικαιούχοι υλοποίησης των έργων
- Οι κοινωνικοοικονομικές αλλαγές που συντελέστηκαν από τον σχεδιασμό του ΕΣΠΑ το 2007 μέχρι σήμερα.

Τα προβλήματα αντιμετωπίστηκαν με την εφαρμογή του «Επιχειρησιακού Σχεδιασμού για την επιτάχυνση του ΕΣΠΑ» της Ειδικής Γραμματείας ΕΣΠΑ, που εντόπισε και πρότεινε λύσεις για τα κύρια προβλήματα καθυστέρησης του ΕΣΠΑ, που αφορούσαν κύρια στο σύστημα διαχείρισης και καθιέρωσε μια νέα φιλοσοφία στη Διαχείριση που έδινε ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΑ ΕΡΓΑ και όχι στους αριθμούς.

Σε πρώτη φάση περιελάμβανε τα ακόλουθα:

- Απένταξη νεκρών έργων (από τα 7500 ενταγμένα έργα του ΕΣΠΑ τα 4700 περίπου ήταν «νεκρά» με προϋπολογισμό 5,5 δις, δηλαδή είχαν περάσει από 6 μήνες έως 2 χρόνια χωρίς να δημοπρατηθούν).
- Κατάργηση των πολλαπλών εκχωρήσεων και μείωση των νεκρών εκχωρήσεων (τον Μάρτιο του 2011 υπήρχαν 1,65 δις€ νεκρές εκχωρήσεις)
- Άνοιγμα όλων των κωδικών των προγραμμάτων με προσκλήσεις προκειμένου να ενταχθούν νέα ώριμα και χρήσιμα έργα (~4δις€ κλειστοί κωδικοί)
- Δημιουργία δεξαμενών ώριμων έργων στις περιφέρειες και τους δήμους της χώρας
- Αποκέντρωση αρμοδιοτήτων διαχείρισης στις Περιφέρειες χωρίς αγκυλώσεις με τα κεντρικά Υπουργεία
- Αξιοποίηση της Τεχνικής βοήθειας του ΕΣΠΑ και της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης (ΜΟΔ), για την επιτάχυνση της υλοποίησης του ΕΣΠΑ

Επίσης, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία, έγινε προσπάθεια για την απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου στα παρακάτω σημεία

- Νομοθεσία δημοσίων έργων – απαλλοτριώσεις,
- Αρχαιολογία – χρόνοι Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου,
- Περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις,
- Σύστημα Προμηθειών,

με τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- Έχει κατατεθεί το σχετικό νομοσχέδιο (έχει ολοκληρωθεί η δημόσια διαβούλευση) το οποίο θα μειώσει το χρόνο για τις απαλλοτριώσεις από 33 μήνες σε 19
- Έχει μειωθεί ο χρόνος εγκρίσεων από το ΚΑΣ (Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο) από 110 ημέρες κατά μέσο όρο, σε 41.
- Έχει ψηφισθεί ο νέος νόμος για τις περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις. Με τον νέο νόμο για την επιτάχυνση των περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων πλέον θα απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση για 2000 κατηγορίες έργων (από τις ~20.000 σήμερα) και ο χρόνος θα μειωθεί σε 4 με 6 μήνες.
- Προωθήθηκε από το ΥΠΑΑΝ (ΦΕΚ Β' 2498, 4/11/2011), η εξαίρεση από το ενιαίο σύστημα προμηθειών που εντάσσονται στα συγχρηματοδοτούμενα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ. Η κίνηση αυτή απεγκλωβίζει για παράδειγμα πάνω από 2500 έργα που αφορούν εξοπλισμούς σχολικών εργαστηρίων σε όλη τη χώρα.

Αναλυτικά στον πίνακα που ακολουθεί φαίνονται η πρόοδος υλοποίησης του ΕΣΠΑ και η επίτευξη των στόχων του μνημονίου, από το 2007 έως σήμερα [πληρωμές=πραγματοποιηθείσες δαπάνες σε Κοινοτική Συμμετοχή (ΚΣ)].

Σημειώνεται ότι, ο στόχος απορρόφησης/έτος για τα έτη 2007, 2008 και 2009 είναι στόχος του ΕΣΠΑ (χρηματοδοτικοί πίνακες), ενώ για τα έτη 2010 και 2011 είναι στόχοι που προκύπτουν από την εφαρμογή του Μνημονίου.

Έτος	Στόχος απορρόφησης ανά Έτος *(ΚΣ) Μ€	Πληρωμές (ΚΣ) Μ€	% επίτευξης στόχου	Παρατηρήσεις
2007	3.057,9	0	0%	
2008	2.999,1	0	0%	
2009	2.936,7	728,5	24,8%	698 εκ€ αφορούν σε μεταφερόμενες πληρωμές από το 3 ^ο ΚΠΣ
2010	2.750,0	2.819,6	102,5%	1,107 δις€ αφορούν σε πληρωμές από Ταμεία
2011	3.350,0	3.389,9	101,2%	681 εκ€ σε ΚΣ αποτελούν πληρωμές από την εφαρμογή αλλαγής του ποσοστού χρηματοδότησης α) σε 85-15% (230 εκ€) και β) σε 95-5% (451 εκ€)

Η πρόοδος στην υλοποίηση του ΕΣΠΑ το έτος 2011 δεν ήταν τυχαία. Το διάστημα που προηγήθηκε εκπονήθηκαν και εφαρμόστηκαν στις αρχές του 2011, με Υπουργική Απόφαση του ΥΠΑΑΝ:

1ο Ο Επιχειρησιακός Σχεδιασμός για την επιτάχυνση του ΕΣΠΑ (της Ειδικής Γραμματείας ΕΣΠΑ), που αναφέρθηκε αναλυτικά προγενέστερα.

2ο Ο Επιχειρησιακός Σχεδιασμός Τεχνικής Βοήθειας της ΜΟΔ Α.Ε που αφορά, κατά προτεραιότητα, στην υποστήριξη των υψηλής επικινδυνότητας Τελικών Δικαιούχων . Αναλυτικότερα,

- Υποστήριξη της διοικητικής μεταρρύθμισης με την υποστήριξη όλων των νέων Καλλικρατικών δομών Αυτοδιοίκησης που είναι Τελικοί Δικαιούχοι/Φορείς υλοποίησης των έργων και ιδιαίτερα των μικρών ορεινών και νησιωτικών Δήμων
- Υποστήριξη σημαντικών τομέων όπως, του Περιβάλλοντος, της Υγείας, της Διοικητικής Μεταρρύθμισης, της Δια Βίου Μάθησης, που η υλοποίηση των Προγραμμάτων τους καθυστερεί.
- Υποστήριξη Δικαιούχων του ΕΣΠΑ και ιδιαίτερα των Σαράντα ένας (41) Τελικών Δικαιούχων που διαχειρίζονται 899 έργα ~9δισ € και σύμφωνα με την μέθοδο αξιολόγησης των δικαιούχων (που εφαρμόστηκε) παρουσιάζουν υψηλό δείκτη επικινδυνότητας (σε έργα προϋπολογισμού >30εκ€ παρουσιάζονται ιδιαίτερα μεγάλου χρόνου καθυστερήσεις)
- Υποστήριξη των φορέων διαχείρισης των «μεγάλων έργων» (έργα με προϋπολογισμό >50 εκ€)

Η ιδιαίτερη δυναμική που απέκτησε το ΕΣΠΑ με την εφαρμογή των ανωτέρω, αποτυπώνεται ως εξής:

- Μείωση νεκρών έργων κατά 44%.
- Μείωση νεκρών εκχωρήσεων κατά 39,7%
- Μείωση χρόνων διαχείρισης έργων κατά 87% (από την υποβολή έως την ένταξη ενός έργου/πράξης) από τις 387 το Α' εξ. του 2009 στις 49 ημέρες Β' εξάμηνο)
- Δημιουργία δεξαμενών ώριμων έργων στο 60% των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.
- Επίτευξη των στόχων του Μεσοπρόθεσμου και του Μνημονίου

Επίσης,

- Οι **εντάξεις νέων έργων** μόνο το 2011, ανήλθαν σε 3.216 με προϋπ/σμό 5,96 δισ €
- Οι **ενεργές συμβάσεις** (δηλαδή συμβάσεις που πλέον υλοποιούνται και κατά συνέπεια προκαλούν δαπάνες) ανέρχονται πλέον σε 8,0 δισ € από μηδενικές σχεδόν που ήταν το 2009 (οι όποιες συμβάσεις υπήρχαν προερχόταν από μεταφερόμενα έργα του 3ου ΚΠΣ). Μόνο το 2011 υπογράφηκαν 938 νέες συμβάσεις με προϋπολογισμό (ΔΔ) 931,4 εκ€ και τέλος,
- η **απορρόφηση σε πραγματικές δαπάνες νέων έργων** του τελευταίου εξαμήνου ανήλθε σε 2,4 δισ €.

Οι πόροι του ΕΣΠΑ σήμερα ανέρχονται σε 24,320 δισ € (δημόσια δαπάνη) και στις 28 Δεκεμβρίου 2011, η υλοποίησή του αποτυπώνεται ως εξής:

- Εντάξεις έργων: 24,021 δισ€ (98,8%)
- Νομικές δεσμεύσεις (Συμβάσεις): 14,655 δισ€ (60,3%)
- Απορρόφηση: 7,366 δισ€ (30,3%)
- Ποσοστό επίτευξης στόχου μνημονίου 99% με πρόβλεψη κάλυψης 100%.

3. Σχέδιο Μάρσαλ για το ΕΣΠΑ

Η φράση «σχέδιο Μάρσαλ», ειπώθηκε από τον Πρόεδρο της ΕΕ κύριο Barroso και αφορούσε στη γενικότερη προσπάθεια στήριξης εκ μέρους της ΕΕ της Ελλάδας.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ξεκίνησε πριν από 9 μήνες μια διαπραγμάτευση με την ΕΕ προκειμένου να επιλύσει τα τεράστια προβλήματα που δημιουργήσε η δημοσιονομική κρίση στη Χώρα. Η προσπάθεια αυτή είχε ως στόχο τη προσαρμογή του ΕΣΠΑ στις ανάγκες της κρίσης έτσι ώστε να αποτελέσει πραγματικό εργαλείο ανάπτυξης της χώρας. Ειδικότερα η διαπραγμάτευση με την ΕΕ είχε διττό στόχο: αφενός να αντιμετωπιστεί τη δεδομένη περίοδο η μεγάλη μείωση του ΠΔΕ μέσω της μείωσης της εθνικής συμμετοχής και αφετέρου να αντιμετωπιστεί το μεγάλο πρόβλημα της ρευστότητας που αντιμετώπιζε η οικονομία της Χώρας.

Στην προσπάθεια αυτή πολύτιμος συμπαράστατης είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κυρίως ο Επίτροπος κ. Johannes Hahn. Επίσης, και μετά την ανάληψη των καθηκόντων του, τον επικεφαλής της Task Force Greece κ. Horst Reichenbach (για τα ταμεία ρευστότητας), οι οποίοι ανταποκρίθηκαν στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης στις θέσεις που διαμόρφωσε το ΥΠΑΑΝ.

Τα αποτελέσματα αυτής της προσπάθειας και λόγω της αξιοπιστίας που ανακτήθηκε από την ορατή βελτίωση της πορείας του ΕΣΠΑ, παρουσιάστηκαν **τον Οκτώβριο 2011** και είναι τα:

✓ Η αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης αρχικά στο 85% και στη συνέχεια η τελική έγκριση τροποποίησης του Γενικού Κανονισμού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για την συγχρηματοδότηση σε 95 % (εφαρμόζεται από 19/12/2011).

Έτσι εξοικονομούνται άμεσα και επιστρέφονται στη Χώρα 771 εκ € ενώ συνολικά μέχρι το 2013 εξοικονομούνται εθνικοί πόροι τουλάχιστον 1,5 δις €.

✓ Η διεύρυνση της επιλεξιμότητας του ΕΣΠΑ έτσι ώστε:

- να αποτελέσει εργαλείο για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ρευστότητας των επιχειρήσεων αλλά και των δημοσίων έργων. Για τον σκοπό αυτό θα διατεθούν από το ΕΣΠΑ μέσω της ΕΤΕπ, 1,5 δις € για τα δημόσια έργα και 500εκ€ για τις ΜΜΕ, ποσό το οποίο θα μοχλεύσει η ΕΤΕπ. Συνολικά δηλαδή με την αξιοποίηση των 2 δις € του ΕΣΠΑ, προσδοκούμε να διατεθούν 6 δις€, για να απαντήσουμε στη κρίση ρευστότητας της οικονομίας μας.

- να δημιουργηθεί νέο πρόγραμμα χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (500 εκ ευρώ) που δοκιμάζονται από την κρίση. Στο πλαίσιο αυτό θα γίνει στοχευμένη ενίσχυση παραγωγικών τομέων της οικονομίας.

- να καλύπτεται το συνολικό κόστος των απαλλοτριώσεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, γεγονός που σημαίνει εξοικονόμηση πόρων ύψους 400 εκ ευρώ.

- να καλύπτεται το κόστος υποστήριξης με τεχνικούς συμβούλους για την ωρίμανση έργων, των νέων Καλλικρατικών ΟΤΑ και άλλων Αδύναμων Δικαιούχων από την Τεχνική Βοήθεια.

4. Ποσοστά χρηματοδότησης ΕΣΠΑ

Με τη συνεχή συρρίκνωση του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ μετά τη ψήφιση του Μεσοπρόθεσμου από τη Βουλή για την περίοδο 2011-14, οι διαθέσιμοι πόροι στο εθνικό ΠΔΕ μειώνονται δραματικά. Στο πλαίσιο αυτό το ΥΠΑΑΝ διαπραγματεύθηκε έγκαιρα την αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης από την ΕΕ, αρχικά στο 85% και σήμερα μετά την ψήφισή του από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο 95%, έτσι ώστε να εξοικονομηθούν εθνικοί πόροι στη διάρκεια του μεσοπρόθεσμου.

Ήδη πραγματοποιήθηκε η αναθεώρηση των χρηματοδοτικών πινάκων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με την αύξηση του ποσοστού της Κοινοτικής Συμμετοχής στο 85% εκτός των αξόνων που αφορούν τις περιφέρειες Στερεάς Ελλάδος και Νοτίου Αιγαίου. Αυτή η τροποποίηση συνέβαλλε στην αύξηση της εισροής της κοινοτικής συμμετοχής κατά 347,63 εκ. € εντός του 2011 και βέβαια θα αυξήσει και στο μέλλον το ρυθμό είσπραξης.

Στις 20 Δεκεμβρίου 2011 δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1311/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένες διατάξεις σχετικά με τη χρηματοοικονομική διαχείριση για ορισμένα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα.

Στο πλαίσιο του Κανονισμού η χώρα μας, για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα στα οποία το ποσοστό κοινοτικής συνδρομής ανέρχεται στο 85%, μπορεί να αιτηθεί 10% αύξηση πληρωμών, να φθάσει δηλαδή στο 95%.

Ως αποτέλεσμα, η απαιτούμενη εθνική συμμετοχή θα μειωθεί αναλόγως, δηλαδή στο 5%. Λόγω του προσωρινού χαρακτήρα της αύξησης και προκειμένου να διατηρηθούν τα αρχικά ποσοστά συγχρηματοδότησης ως σημείο αναφοράς για τον υπολογισμό των ποσών που έχουν αυξηθεί προσωρινά, οι αλλαγές που προκύπτουν από την εφαρμογή του μηχανισμού δεν αντικατοπτρίζονται στο χρηματοδοτικό σχέδιο που περιλαμβάνεται σε κάθε Επιχειρησιακό πρόγραμμα. Δεν αλλάζει δηλαδή η συνολική δημόσια δαπάνη του ΕΠ ούτε και το συνολικό ποσό της Κοινοτικής Συνδρομής.

Η χώρα μας έχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσει αυτήν την εμπροσθοβαρή χρηματοδότηση αναδρομικά από την περίοδο που μπήκε στον ευρωπαϊκό μηχανισμό χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (Μάιος 2010). Αυτό σημαίνει ότι θα έχουμε κατά την περίοδο υλοποίησης των ΕΠ όπου απαιτούνται πόροι, αυξημένα έσοδα από τις αυξημένες ενδιάμεσες πληρωμές που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του τροποποιημένου Κανονισμού. Στο σωρευτικό κλείσιμο των ΕΠ θα ληφθεί υπόψη αυτή η προσαύξηση στις ενδιάμεσες πληρωμές των Κοινοτικών πόρων, και θα μειώσει αντίστοιχα την τελική πληρωμή από την ΕΕ.

Η ακριβής εφαρμογή του Κανονισμού θα εξειδικευθεί με εφαρμοστικό Κανονισμό που θα εκδοθεί από την ΕΕ.

5. Δημοσίευμα 22/9/2010

Το δημοσίευμα της εφημερίδας «Καθημερινή» στις 22/09/2010, παρουσιάζει τους χρηματοδοτικούς πίνακες και την εξέλιξη υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Τομεακών και Περιφερειακών) όπως αυτή προκύπτει από τα καταχωρημένα στοιχεία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ).

Η στήλη «Συνολική Δημόσια δαπάνη» στην οποία βασίζεται η όλη κριτική υλοποίησης του ΕΣΠΑ, περιλαμβάνει την κατανομή των πόρων ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα σύμφωνα με τους χρηματοδοτικούς πίνακες του ΕΣΠΑ κατά την περίοδο 2007-2013.

Η χρήση της στήλης αυτής όμως, αποτελεί μια πλασματική εικόνα του ύψους των κονδυλίων του ΕΣΠΑ γιατί στα ποσά αυτά περιλαμβάνονται οι κοινοτικοί πόροι, η εθνική συμμετοχή αλλά και η ονομαζόμενη «άλλη χρηματοδότηση» (δηλαδή πόροι από προβλεπόμενα έσοδα, μη επιλέξιμες δαπάνες και λοιποί εθνικοί πόροι), η οποία δεν υφίσταται.

Η ορθή παρουσίαση των κονδυλίων του ΕΣΠΑ (Συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη), η απορρόφηση στο τέλος του έτους 2010 αλλά και η μεταβολή των ποσών μετά την εφαρμογή της αύξησης του ποσοστού συγχρηματοδότησης από την ΕΕ στο 85% και η έως 31/12/2011 απορρόφηση, φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΚΩΔ. ΕΠ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Ημερομηνία Αναφοράς: 31/12/2010			Ημερομηνία Αναφοράς: 31/12/2011	
		Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Συγχρ/νη Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Δαπανών Προς Πιστοποίηση στην ΕΕ (%)	Συγχρ/νη Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Δαπανών Προς Πιστοποίηση στην ΕΕ (%)
01	Ε.Π. Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη	2.769.000.000	2.250.000.000	7,01%	2.117.647.060	23,25%
02	Ε.Π. Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας	7.400.321.728	4.976.191.728	17,84%	4.353.130.430	34,15%
03	Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα	1.721.000.000	1.519.000.000	36,22%	1.518.823.530	59,04%
04	Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση	1.147.000.000	1.075.000.000	9,35%	1.011.764.706	19,26%
05	Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	3.013.333.333	2.825.333.333	13,48%	2.658.823.845	26,06%
06	Ε.Π. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	2.215.000.000	2.058.000.000	10,76%	1.694.117.722	23,76%
07	Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση	675.000.000	631.000.000	5,64%	594.117.648	10,57%
08	Ε.Π. Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής	225.882.353	225.882.353	12,70%	225.882.353	29,40%
09	Π.Ε.Π. Μακεδονίας – Θράκης	4.176.000.000	3.264.500.000	22,46%	3.147.058.824	35,07%
10	Π.Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας - Πελοποννήσου - Ιονίων Νήσων	1.315.000.000	1.143.000.000	19,31%	1.075.294.118	31,37%
11	Π.Ε.Π. Κρήτης & Νήσων Αιγαίου	1.325.000.178	1.194.000.178	19,14%	1.140.000.178	37,23%
12	Π.Ε.Π. Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας - Ηπείρου	1.823.285.714	1.473.995.714	28,08%	1.393.235.294	49,07%
13	Π.Ε.Π. Αττικής	3.561.000.000	3.051.000.000	19,71%	2.868.235.295	27,51%
ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΜΕΑΚΩΝ (01-08)		19.166.537.414	15.560.407.414	15,19%	14.174.307.294	30,34%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ (09-13)		12.200.285.892	10.126.495.892	21,70%	9.623.823.709	34,69%
14	ΕΘΝΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΩΝ	211.733.870	211.733.870		186.824.004	0,69%
ΚΩΔ. ΕΠ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Συγχρ/νη Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Δαπανών Προς Πιστοποίηση στην ΕΕ (%)	Συγχρ/νη Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Δαπανών Προς Πιστοποίηση στην ΕΕ (%)
15	ΕΛΛΑΔΑ – ΚΥΠΡΟΣ	58.294.109	58.294.109	0,06%	60.082.025	12,05%
16	ΕΛΛΑΔΑ – ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	130.277.598	130.277.598	0,00%	132.318.963	7,60%
17	ΕΛΛΑΔΑ – ΙΤΑΛΙΑ	118.606.893	118.606.893	0,01%	118.606.893	6,81%
18	ΕΛΛΑΔΑ – ΠΓΔΜ	11.617.487	11.617.487		13.606.397	
19	ΕΛΛΑΔΑ – ΑΛΒΑΝΙΑ	10.246.220	10.246.220		10.228.072	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (15-19)		329.042.307	329.042.307	0,01%	334.842.350	7,58%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΠΑ (01-19)		31.907.599.483	26.227.679.483	17,39%	24.319.797.357	31,50%